האחוז של מק"י הוא קצת יותר גבוה מן הקלפי הקודמת, אך תואם את האחוז הנוכחי בכנסת.

צוותות הקלפי התרשמו כי מיספר הע־רבים בין נוסעי הרכבות, בהן נערכה ההצ־בעה, נופל בהרבה מאחוזם בציבור הבו־חרים, דבר המחייב תיקון מסויים של האחוזים הסופיים לטובת המפלגות הש־מאליות.

„רשימה חדשה!" הפעם, בניגוד לק־לפי הקודמת, הכיל פתק ההצבעה שאלה נוספת: „האם אתה סבור כי יש צורך ברשימה נוספת בבחירות?"

על שאלה זו ענו רק 202 מבין המצ־ביעים (חלקם מבין אלה שנמנעו מהצבעה, חלקם כאלה שהצביעו בעד אחת המפלגות.) מבין אלה, השיבו 129 „לא", ואילו 73 ענו „כן". לחישוב האחוז, יש לצרף את אומרי ה„כן" שנמנעו מהצבעה, לאותם שהצביעו בעד אחת המפלגות, דהיינו: סך־הכל של 447 קולות. מבין אלה, מהוים אומרי ה„כן" 16.3%, ואומרי ה„לא" — 29%.

הפתק נתן לאומרי ה„כן" את ההזדמנות לציין באיזו רשימה חדשה היו רוצים. התשובות היו מגוונות מאד. חישוב האח־חוזים, לפי השיטה הנ"ל, מראה כי רק לשלוש רשימות יש סיכוי ממשי לעבור את אחוז־החסימה, אילו התייצבו לבחירות: רשימה של עדות־המזרח (4.7%), רשימה של מן היסוד (3.2%) ורשימה של העולם הזה (3.2%). יתכן כי למיספר האחרון יש לצרף את ה־0.9% שהציעו רשימה של „הפעולה השמית", כך ששתי ההצעות יחד קיבלו 4.1% מכלל המצביעים.

שאר אומרי ההן מתחלקים כלהלן: 2% לא פרטו איזו רשימה חדשה היו רוצים. 0.5% ביקשו רשימה של קבוצת סולם, ואותו אחוז „כוח ליברלי אמיתי". האחרים ציינו (כל אחד קול אחד): „ימנים קיצוניים", „רשימה שמאלית חדשה", „רשימה דמוק־ראטית", „רשימה אנטי־דתית", „אחדות העבודה" „קבוצת מצפן".

איש אחד ביקש רשימה של „כוחות צעירים חדשים בעלי רעיונות בריאים, בפרס בפתרון בעיית הערבים."

מפלגות

נשואי נוחיות

הכוס הורמה. החתן והכלה שתו. אך החתן לא דרס את הכוס ברגלו.

כי הנשואין, שנחוגו השבוע על־ידי תנו־עת־החרות והמפלגה הליברלית המוקטנת, לא היו נשואי־אהבה רומנטיים, שהסעירו את הדם וישמשו נושא למשוררים. היו אלה נשואי־נוחיות מובהקים.

גם החתן וגם הכלה כבר עברו את עלו־מיהם הראשונים, ולא נותרו להם הרבה אשליות. לכלה לא היו אלה נשואין ראש־נים או שניים, אלא לפחות שלישיים.

מי יהיה הבעל? רווחיו של החתן החרותי בנשואין אלה היו ברורים למדי. השידוך כדאי לו מאד. בין השאר:

● שבר את החרם הפסיכולוגי, שהיה מוטל עליו מאז קום המדינה, ולמעשה עוד מאז פרישת ז'בוטינסקי מן ההסתדרות הצ־יונית. הוא נכנס לטרקלין המכובד של הציבור האזרחי, בדלת הראשית. אפילו לא יחזיק השידוך מעמד לאורך ימים, יתרגלו רבבות בוחרים אזרחיים מתונים לרעיון שהם מצביעים בעד רשימה שבראשה מת־נוסס שמו של מנחם בגין.

● נוצרה בפעם הראשונה אפשרות שח־רות תיכנס לקואליציה ממשלתית, למשל בהרכב דיין—פרס—דתיים—מערך־ימני (ראה להלן).

● נוצר שידוך בו ברור מן הרגע הראשון מי יהיה השותף החזק. כי חרות היא גם מפלגה גדולה יותר, גם מפלגה אינטנסיבית יותר, גם מפלגה מלוכדת יותר מן הליברלית, אחרי שזו התפלגה.

מה תרוויח האשה? פחות ברור, לעומת זאת, מה יהיו רווחיה של האשה הליברלית.

לגח"ל (גוש חרות־ליברלים) יש סיכוי סביר לזכות ב־34 ח"כים, שמהם יהיו 15 ליברלים. יתכן שבמיסגרת המפלגה הליב־רלית המאוחדת היה האגף הציוני־כללי־לשעבר זוכה בפחות מקומות. אך הדבר רחוק מלהיות בטוח, כי בחברת־השפע היש־ראלית היתה צפוייה ממילא נשירה של קולות ממפא"י שהיו נודדים אל המפלגה הליברלית.

הסיבה העמוקה יותר של התהליך כולו חבויה, אולי, ברגש של תיסכול, הגובר בכל פוליטיקאי ישראלי אחרי כמה מער־כות של בחירות. הסביר זאת, השבוע, עסקן ליברלי: „הולכים לבחירות עוד פעם ועוד פעם, ושום דבר אינו משתנה. זה רע בשביל הדמוקראטיה, כי הקהל, ובעיקר הנוער, מתחיל להתיאש מכל אפשרות של שינוי. המערך יוכיח שיש אלטרנטיבה, ש־אפשר להביא לשינוי."

רגשות דומים הביאו, במערכה האחרונה, לאיחוד הפרוגרסיבים והציונים הכלליים, ולהקמת המפלגה הליברלית. עתה הביאו לפיצוץ אותה מפלגה, ולהקמת מערך חרות־ליברלים.

אך מאחר שזהו רק מערך־בחירות־וכנסת, ללא איחוד אמיתי, ספק אם המערך יביא לשינויים גדולים בתודעת הציבור ובסיכויי הבחירות. בעתיד הנראה־לעין לא יהווה המערך הימני אלטרנטיבה לשלטונה של מפא"י.

מר־ק חם. שוללי המערך חוששים כי התוצאה האמיתית שלו תהיה חיזוק מחנה־המלחמה במדינה, על־ידי צירוף הליברלים, שאין להם קו ברור בענייני מדיניות, לחרות, שיש לה קו ברור מאד.

„זה לא גח"ל," רטן ליברל־עצמאי, „אלא מר"ק. איחוד שהוא מיליטרסטי־ריאקציוני־קלריקלי!"

אולם הליברלים מבטיחים שלא יצביעו עם חרות בניגוד להכרתם. ולראייה: במצע־הגוש לא קיבלו הליברלים את דרישת חרות לשאוף ל„גבולות ההיסטוריים של ארץ־ישראל". הדבר נשאר בבחינת הודעה חרותית בלבד, תוך הסתייגות ליברלית אילמת אך ברורה. גם בשאלת גרמניה הצביעו הליברלים נגד חרות, בעצם ימי המשא־ומתן.

„נכון שלא אמרנו כלום על פרשת בור־גיבה," התנצל עסקן ליברלי, „אך זה לא בגלל חרות, אלא מפני שהיינו שקועים במשא־ומתן." חוץ מזה, הוסיף, „מנחם בגין איננו קיצוני יותר מיזהר הררי, שקבע את הקו המדיני של המפלגה הליברלית המאוחדת, ושהלך דווקא עם הליברלים העצמאיים."

בראש הרשימה

ערב התכנס מרכז מפא"י, השבוע, לדיון בשאלות חוץ וביטחון, חל מאחורי הקלעים מיפנה בזירת ההתגוששות שבקרב המפלגה השלטת.

זהירות, מתח גבוה! בעוד הכרזתו של דויד בן־גוריון, כי „עוד חזון למועד" לפסוק בעניין עמידתו בראש רשימת מפא"י לכנסת, מעוררת ניחושים בדבר חזרתו לראשות הממשלה, כבר החליט אשכול: לא, באלף רבתי. הנמקתו העיקרית למ־קוריביו, עם פותחו בפעולה נגדית נמרצת: קיבלתי אמון כראש־הממשלה לארבע השנים הבאות. ומי שיעמוד בראשות הממשלה חייב להתייצב בראש הרשימה. אי לכך, לא אסכים להופיע בראש רשימת מפא"י אחרי בן־גוריון.

פעולתו הנוכחית של אשכול למימוש עמדתו מורכבת משני מהלכים:

● במהלך הראשון מנסה הוא להשפיע על תומכי בן־גוריון, שיופיעו עימו ברשי־מה אחת בלעדי הזקן. מטרתו של צעד זה: לפורר את המיעוט (בן 40) האחוז, עליו נשען בן־גוריון, ולבודד את קבוצת פרס־דיין.

הסיכויים בשלב זה נראים, פחות או יותר, כך: אצל הגוש התל־אביבי, בראשותו של שרגא נצר, מסתמנת נטייה ברורה להי־ענות לאשכול. עם הגוש החיפאי ההתדיינות עדיין בעיצומה, ונראה כי אשכול מוכן לרוכשו, אפילו תמורת מינויו של אבא חושי לסגנות ראש־הממשלה.

● המהלך השני מדבר בשפת־המיספ־רים, והוא בנוי על חישובים אריטמתיים מובהקים. מטרתו, להקציב לחסידי בן־גוריון מיספר כזה של מקומות ברשימת מפא"י, אשר ימנע — במקרה של פרישתם ממפא"י בכנסת הששית — היווצרות רוב עם הימין, שעלול לערער את מעמדו של אשכול.

צעד זה מבוסס על ההנחה, כי המערך מפא"י־אחה"ע, יחד עם מפ"ם והליברלים העצמאיים, יהוו רוב קואליציוני, גם בלעדי אנשי בן־גוריון.

אם יקבלו תומכי בן־גוריון לא יותר מ־10 מקומות בכנסת הששית, הרי פרישתם תשאיר את אשכול, כך הוא מקווה, עם רוב לעומת האגף הימני.

תשובת בן־גוריון: „תכונס הוועידה!"

צעירים צעירים

ועידת מפא"י, שנערכה לפני למעלה מחודשיים, החליטה כי צעירי המפלגה מתחת לגיל 35 רשאים לתתארגן כחטיבה נפרדת, במסגרת סניפי מפא"י ברחבי הארץ.

הסניפים מיהרו לבצע את החלטת הוועי־דה, למורת רוחם של הצעירים המקצועיים, שראו בה כוונה לפגוע במעמדם.

רק הסניף הירושלמי לא הזדרז לבצע את ההחלטה, דחה את בקשותיהם החוזרות ונשנות של צעירי הצעירים המקומיים.

השבוע פקעה סבלנותם של הצעירים הירושלמים. הם התכנסו לישיבה מיוחדת, שבה נכחו קרוב ל־50 איש. החליטו להכ־ריז על מרד גלוי אם ועדת הדור הצעיר לא תענה מיד לדרישותיהם.

„חברי ועדת הדור הצעיר עברו כבר מזמן את הגיל המאפשר להם לפעול במיס־גרת המשמרת הצעירה, ואנו רואים את עצמנו פטורים מחובת הציות להחלטותיהם," הסבירו השבוע צעירי הצעירים.

אבל ועדת הדור הצעיר, שבראשה עומד אריאל אריאלי, לא זזה מדעתה. אחד מאנשי הוועדה, פקיד בכיר במשרד ממשלתי, הס־ביר השבוע לכתב העולם הזה, כי חברי הוועדה נבחרו כחוק, ועל־כן רק הם מייצ־גים את צעירי מפא"י בירושלים.

„הטענה של צעירי הצעירים משוללת כל יסוד, כי הם מעולם לא נבחרו," הסביר הוא. „אדרבא, שיציגו את מועמ־דותם, ואם יבחרו יוכלו לטעון שהם המ־ייצגים האמיתיים של הדור הצעיר בסניף הירושלמי."

נציגיהם של צעירי הצעירים נפגשו עם אריאלי, איימו כי לא יהסס להכריז על מרד ולהפר את החלטותיה של ועדת הדור הצעיר. הם טענו כי מאחורי ההחלטה מס־תתר אמגון גולן, מגאמניו של שמעון פרס, המשמש כמזכיר החוג של הצעירים המק־צועיים.

אולם אחד האנשים המרכזיים בסניף מפ־א"י בירושלים, הידוע כיריב מושבע של הצעירים המקצועיים, טען כי אין שחר לטענה זו. הסביר הוא: „צעירי הצעירים מעולם לא התבלטו בסניף המקומי, אולם כמה מהם תופשים עמדות מפתח בכמה מוסדות במשרדי ממשלה, ועל כן סבורים הם שמגיע להם להיות עסקנים מהשורה הראשונה. הם מקימים רעש רק כדי לקדם את הקאריירה המקצועית שלהם. אני בטוח שאילו היו מציגים את מועמדותם בבחירות לוועדת הדור הצעיר, לא היו נבחרים."

בשלב זה נראה כי צעירי הצעירים לא יצליחו להזיז את אנשי הוועדה מהחלטתם, אולם הם עומדים לפנות אל מזכיר המפ־לגה ואל ראש הממשלה, להסביר להם את טענותיהם. בנתיים מבטיחים כי בסניף מפא"י בירושלים עוד יהיה שמח.

בגין וספיר חוגגים את הקמת הגוש*

הכוס לא נשברה

* למעלה: תמונות נשיאים אמריקאיים, המקשטות את קירות בית ציוני אמריקה בתל־אביב.

קלפי „העולם הזה"

קלפי	1	2	3	ס"ה כל הקלפיות	לפני 6 שבועות
סה"כ	201	134	118	453	(1133)
נמנעים	24	11	21	56	(114)
אחוזים של קולות כשרים:					
מערך שמאלי	39,6	37,4	18,5	33,7	(37,4)
מערך ימני	31,7	29,3	17,5	27,5	(27)
כל הדתיים	10,7	8,9	31	15,1	(15,3)
מפ"ם	8,4	13,8	12,4	11,2	(9,5)
מק"י	0,5	1,7	15,5	4,5	(3,05)
ליבראלים עצמאיים	9,1	8,9	5,1	8	(7,75)
	100%	100%	100%	100%	(100%)